

Ambitie

De regio Hart van Brabant wil dé leisure regio van Noordwest-Europa zijn voor de ‘family / short break’-vakantie. Dat betekent: het scheppen van een duurzame leisure omgeving die past bij de 21e eeuw, met een hoge kwaliteit en veel toegevoegde waarde voor de ‘vakantie tussendoor’. De geografische focus ligt op een straal van zo’n 350 kilometer. Hart van Brabant mikt op meerdaags verblijfstoerisme van internationale allure, georganiseerd rondom een onderscheidend recreatieproduct. We streven naar een toename van het aantal banen in de sector en grofweg naar een verdubbeling van het aantal meerdaagse bezoekers en de omzet. Daarbij is een verdubbeling van het aantal winterharde bedden nodig.

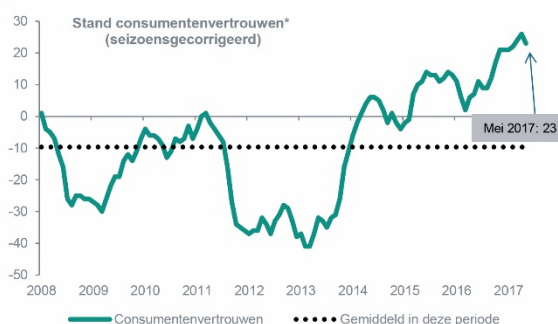
Aanleiding

In 2014 heeft LAgrou de opdracht gekregen om het regionale verblijfsaccommodatie aanbod in kaart te brengen en een prognose te maken naar de toekomst. Tevens moest het onderzoek als uitgangspunt dienen om initiatieven te toetsen aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Het onderzoeksrapport en het aanvullende koersdocument is door portefeuillehouders overleg EZRT vastgesteld, maar niet door het AB. De conclusies en uitkomsten van het onderzoek sloten niet aan op de ambities van de regio.

Economisch klimaat

Sinds het rapport van LAgrou in 2014 is uitgekomen, is het consumenten vertrouwen en economisch klimaat sterk verbeterd. Hetgeen zijn positieve effecten heeft op de ontwikkeling van de leisure industrie. Hierdoor zijn verwachtingen en ambities van de bedrijven en organisaties actief in de sector naar boven bijgesteld. Dit betreft niet alleen de top 5 bedrijven, maar vertaalt zich ook door naar de middelgrote bedrijven.

Consumentenvertrouwen daalt, maar blijft op hoog niveau

- ▶ Het consumentenvertrouwen nam in mei af ten opzichte van april, toen het hoogste punt sinds begin 2001 werd bereikt. Ondanks die lichte daling staat het consumentenvertrouwen ook in mei op hoog niveau.
- ▶ Alle deelindicatoren verslechterden iets ten opzichte van de maand april. Maar per saldo zijn consumenten positief over de economische omstandigheden, zij het iets minder dan bij de voorgaande meting. Over hun eigen financiën waren consumenten voorzichtig.
- ▶ In maart namen de bestedingen door consumenten met 1,6% toe, waarmee sprake was van een versnelling ten opzichte van februari. Bijvoorbeeld aan schoenen en kleding gaven consumenten gretig uit in de maand maart. Ook de uitgaven aan diensten (waaronder bijvoorbeeld horeca-bestedingen vallen) namen toe.

Ontwikkeling verblijfsaccommodatiemarkt

De afgelopen 10 jaar is het aantal overnachtingen van buitenlandse toeristen in Nederland met 25% gestegen tot 31,5 miljoen. Door verwachte welvaartsontwikkelingen en wijzigingen in kosten van reizen zal het inkomend toerisme verder stijgen. De markt van dag- en verblijfrecreatie heeft dus meer groeipotentie. Er wordt verwacht dat het aantal buitenlandse verblijfgasten in Nederland in 2025 zal stijgen naar 15,75 miljoen. Dat betekent een groei van 29% ten opzichte van 2012 (NBTC). Het aantal hotelkamers in Nederland groeit sinds 2012, maar deze groei is volgens ABN AMRO niet voldoende ten opzichte van de vraag. Tussen 2012 en 2016 is het aanbod van

hotelkamers (buiten Amsterdam) gestegen met 4%, terwijl de vraag met 17% gestegen is (OIS, CBS). Dit rechtvaardigt de komst van nieuwe overnachtingsmogelijkheden. De provincie Noord-Brabant wil de komende jaren uitgroeien tot de meest innovatieve en gastvrije regio van Europa voor kortdurend verblijf.

Concrete behoefte - De Efteling

De Efteling verwacht in **2020** zo'n 5.000 slaappleatsen nodig te hebben. Hiervan wil de Efteling er zelf 3.500 realiseren. De overige 1.500 bedden zouden in de markt door derden ontwikkeld kunnen worden.

Omdat de Efteling de ambitie heeft de komende jaren uit te groeien van attractiepark naar een internationale bestemming met meer meerdaags verblijf, groeit het aantal bedden relatief harder dan het aantal bezoeken (de verblijfgasten bezoeken het park immers meer dan 1x).

De Efteling streeft ernaar dat in **2030** 40% van de bezoekers verblijfgasten zijn. Bij 7 miljoen bezoeken zou dat een bedbehoefte opleveren van 7.300 in 2030¹. Momenteel beschikt de Efteling binnen haar wereld over zo'n 3.000 overnachtingsbedden in het Efteling Hotel, Efteling Bosrijk en vakantiepark Efteling Loonsche Land en heeft de Efteling gezegd dat er ruimte is voor 1.500 bedden in de markt. Blijft over richting **2030** een toename van 2.800 ten opzichte van het huidige aanbod dat de Efteling biedt, hetgeen in lijn is met de regionale marktontwikkelingen en ambities en onder andere als input dient voor de regionale kansenkaart.

Aanpak en aanbevelingen

De Leisure Agenda is het economisch stimuleringsprogramma van Midden-Brabant en wordt gerund door Midpoint Brabant. Het programma kent meerdere programmalijnen van waaruit, samen met de multi helix partners, projecten worden ontwikkeld die direct en indirect een bijdrage leveren aan de doelstelling om Midden-Brabant te laten uitgroeien tot de meest innovatieve en gastvrije regio van Noord-West Europa.

Centraal staat de verdere ontwikkeling van het leisure aanbod in de regio. Zo wordt ingezet op gerichte acquisitie, zowel op de vestiging van een 3de park in de regio als ook op het aantrekken van nieuw unieke aanbod dat complementair is op het bestaande aanbod. Verder initiëren en faciliteren wij, vanuit het partner netwerk van het House of Leisure, in de ontwikkeling van onderscheidend aanbod. Met de oprichting van het Leisure Ontwikkelingsfonds bestaat nu ook de mogelijkheid om nieuwe initiatieven financieel te ondersteunen.

Op het gebied van marketing wordt actief samengewerkt op zowel provinciaal, regionaal als lokaal gebied met VisitBrabant, de VVV's en city marketing organisaties. Deze samenwerking moet bijdragen aan de promotie van de leisure parels die Brabant rijk is. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de verbinding tussen de verschillende leisure activiteiten met de ontwikkeling van thema's waardoor het aantal 'short-stay' bezoekers zal toenemen.

Om de ambitie en de ontwikkeling in de verblijfsaccommodatie markt te monitoren en regionaal af te stemmen zijn afspraken vastgelegd. Het leisure loket heeft een centrale rol in de monitoring van de markt. Voor de signaal functie dient zij gevoed te worden door de onderlinge gemeenten. Waarbij naast het aantal bedden een inventarisatie moet plaatsvinden naar het type verblijfsaccommodatie. Hierin is een verbeteringsslag te maken door binnen het leisure loket hiervoor een projectleider aan te stellen.

Als gevolg van de economische ontwikkelingen en de bijgestelde ambities van de verblijfssector is het rapport van LAgrou deels achterhaald. Vraag is nu of dit rapport geactualiseerd dient te worden. In samenwerking met de verschillende gemeenten wordt de kansenkaart al geactualiseerd, zodat het voor marktpartijen helder is op welke lokaties ontwikkelingen mogelijk zijn.

---

¹ 7 miljoen bezoeken, waarvan 40% uit verblijf = 2.800.000 bezoeken uit verblijf per jaar, zij bezoeken gemiddeld het park 1,4 x op 1 overnachting. Vanwege gemiddelde bezetting van 75% zijn er dan 7.300 bedden nodig.